

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı** tarafından Anayasa'nın 98. ve içtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
Kars Milletvekili

Türkiye’de hayvan hakları alanında yaşanan yapısal ihlaller, özellikle son dönemde Hayvanları Koruma Kanunu’nda yapılan ve kamuoyunda “katliam yasası” olarak adlandırılan değişiklikler sonrası daha da derinleşmiştir. Kars ilinde belediyeye bağlı bir hayvan barınağında görevli personelin, yaşadıkları sokaklardan toplanıp barınağa alınan köpeklere yönelik kürek, demir sopa ve diğer sert cisimlerle sistematik işkence uygulaması ve bu vahşetin dronla kayıt altına alınarak kamuoyuna yansması, hem hayvan hakları hem de temel insanlık değerleri açısından kabul edilemez bir durumdur.

Söz konusu olay, hayvan haklarının korunmasında mevzuatın yetersizliği, ilgili kurum ve kuruluşların denetimsizliği ile liyakatsiz personel istihdamının yol açtığı ciddi yapısal sorunların somut bir göstergesidir. Hayvan barınaklarında yaşanan bu tür kötü muamele vakalarının artması; yaşam hakkı ve işkence yasağı gibi evrensel insan hakları ilkeleriyle uyumlu olarak hayvan haklarının korunmasında devlete ve kamu kurumlarına düşen sorumlulukların ihmal edildiğinin açık kanıtıdır.

Anayasa’nın 56. maddesi uyarınca, devletin “çevreyi koruma ve geliştirme görevini” yerine getirmesi ve bu kapsamda hayvanların da korunması gerekmektedir. Ayrıca, Türkiye’nin taraf olduğu Avrupa Konseyi Hayvan Hakları Şartı ve Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri gibi uluslararası yükümlülükler doğrultusunda da hayvanların yaşam hakkının korunması zorunludur.

- Hayvan hakları alanındaki yasal düzenlemelerin acilen gözden geçirilerek, mevzuatın hayvanların yaşam hakkını etkin şekilde koruyacak biçimde güçlendirilmesi,
- Belediyeler ve İl Özel İdareleri bünyesindeki hayvan barınaklarında liyakat esaslı personel istihdamının sağlanması,
- Denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi ve bağımsız kamu denetimi sistemlerinin oluşturulması,
- Hayvanlara yönelik işkence ve kötü muameleye karşı caydırıcı yaptırımların uygulanması,
- Kamuoyunun bilinçlendirilmesi amacıyla etkin bilgilendirme ve eğitim çalışmalarının yapılması,

hususlarının ilgili bakanlıklar tarafından bir an önce yerine getirilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Kars'ta belediyeye ait hayvan barınağında görevli personelin sokak köpeklerine yönelik kürek, demir sopa ve diğer sert cisimlerle fiziksel işkence yaptığı görüntülerle kanıtlanmıştır. Konu hakkında yürütülen soruşturmanın mevcut durumu nedir? Soruşturma kapsamında hangi somut adımlar atılmıştır?
2. Hayvan barınaklarında görev yapan personelin işe alım süreçlerinde liyakat, eğitim ve psikososyal değerlendirme gibi hangi kriterler uygulanmaktadır? Bu kriterlerin yetersiz kaldığına dair Bakanlığınızca yapılmış bir tespit bulunmakta mıdır?
3. Hayvanları Koruma Kanunu ve ilgili yönetmeliklerde yapılan son değişikliklerin hayvan haklarının korunması açısından olumsuz etkileri Bakanlığınız tarafından tespit edilmiş midir? Bu konuda yasal düzenlemelerin gözden geçirilmesine yönelik bir çalışma var mıdır?
4. Kamuya ait hayvan barınaklarında, hayvanlara yönelik şiddetin önlenmesi için Bakanlığınızca kurulan denetim mekanizmaları nelerdir? Denetimler hangi sıklıkla ve hangi birimler tarafından yapılmaktadır?
5. Hayvanlara yönelik işkence ve kötü muameleye karışan kamu personelinin cezalandırılması konusunda Bakanlığınızın disiplin ve hukuki süreçlerdeki yaklaşımı nasıldır? Bu tür vakaların caydırıcılığını artırmak için alınan önlemler nelerdir?
6. Hayvan haklarının korunması amacıyla Bakanlığınızca yürütülen eğitim, bilinçlendirme ve farkındalık programları nelerdir? Bu programların etkinliği nasıl ölçülmektedir?
7. Kars'taki bu ve benzeri vakaların tekrarlanmaması için Bakanlığınızca alınması planlanan acil önlemler ve reformlar nelerdir?